

GEOGRAFIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

JUN, ŠKOLSKA 2025/2026. GODINA

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 70 MINUTA

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka.

Pažljivo pročitajte svako pitanje.

Ako odgovor dajete na više načina,
nedvosmisleno označite koje rješenje treba da bude ocjenjivač.

**Rješenje zadatka/pitanja OBAVEZNO pisati na mjestu predviđenom
za taj zadatak/pitanje.**

**ZA VRIJEME RADA NA TESTU NIJE DOZVOLJENA UPOTREBA
ELEKTRONSKIH UREĐAJA I KOREKTORA.**

Pitanje će se vrednovati sa **0 bodova** ako je:

- ▶ netačno
- ▶ rješenje napisano na mjestu koje nije predviđeno za taj zadatak/pitanje
- ▶ zaokruženo više ponuđenih odgovora
- ▶ nečitko i nejasno napisano.

Ukoliko pogriješite, prekrižite i rješavajte ponovo.

ŽELIMO TI MNOGO USPJEHA!

1. Planeta Zemlja je ___ po veličini u Sunčevom sistemu. Njen poluprečnik iznosi _____, a obim _____.

3 boda

2. Slova (A,B,C,D) poređaj po brzini rotacije tačke na površini Zemlje (A je najveća brzina):

___ 45o10' s.g.š. ___ 05o10' s.g.š. ___ 25o10' s.g.š. ___ 85o10' s.g.š.

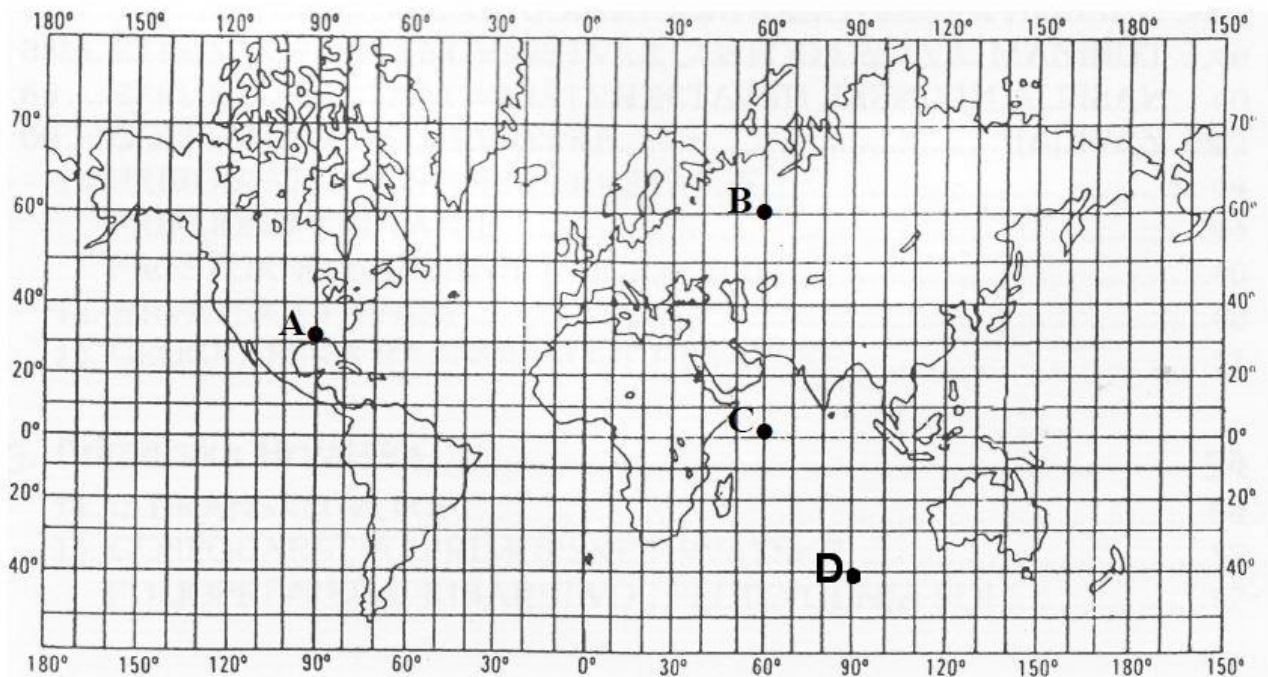
4 boda

3. Na topografskoj karti izohipsama se prikazuje: (Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) objekti b) naselja c) saobraćajnice d) reljef

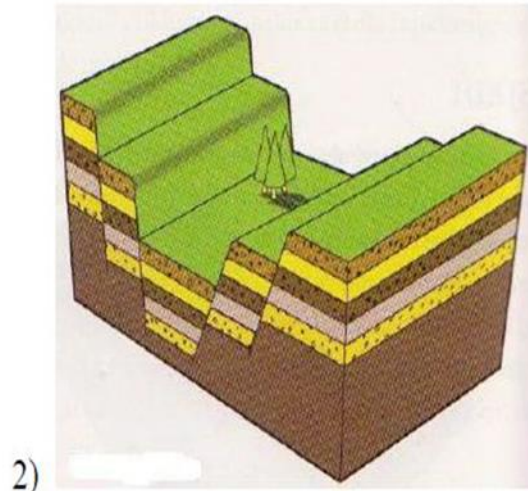
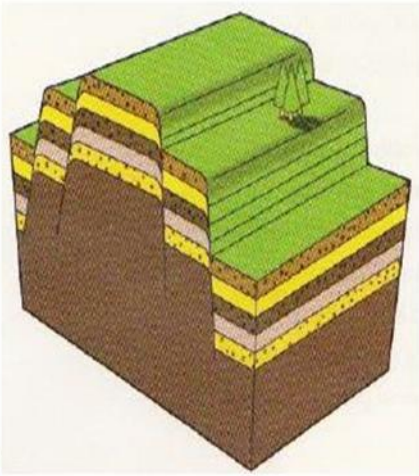
1 bod

4. Pomoću grafičkog priloga odrediti položaj zadatih tačaka (njihovu geografsku širinu i dužinu).

4 boda

5. Na crte ispot priloga napiši naziv rasjeda.

2 boda

6. Na raspadanje stijena u pustinji utiče ☹️ Zaokruži brojeve ispred dva tačna odgovora)

- 1) Tekuća voda
- 2) Korjenje biljaka
- 3) Vjetar
- 4) Temperaturne razlike
- 5) Intezivna obrada zemljišta

2 boda

7. Poveži odgovaraću erozivni oblik sa vrstom erozije. Pored vrste erozije upiši broj erozivnog oblika kome pripada. (Napomena u desnoj koloni jedan pojam je višak)

1. Tombolo	Kraška erozija___
2. Vrtača	Riječna erozija___
3. Klisura	Eolaska erozija___
4. Morena	Abrazija___
	Glacijalna erozija___

4 boda

8. Zašto je snijeg uobičajna pojava na visokim planinama u tropskim oblastima: (Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) hladnije je na osojnim stranama planina
- b) sa povećanjem visine, opada temperatura vazduha
- c) zimska sezona traje 6 mjeseci

1 bod

9. Nauka koja se bavi proučavanjem jezera naziva se _____.

1 bod

10. Povežite pojmove: (Napomena jedan pojam u desnoj koloni je višak)

1. cunami	A. duboki i dugački zalivi nastali u ledničkim dolinama
2. estuari	B. ljevkasti zalivi pri ušćema nekih rijeka
3. morske struje	C. prolazi koji povezuju mora i okeane
4. moreuzi	D. rijeke bez obala
	E. talas izazvan zemljotresom ili vulkanskim aktivnostima

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

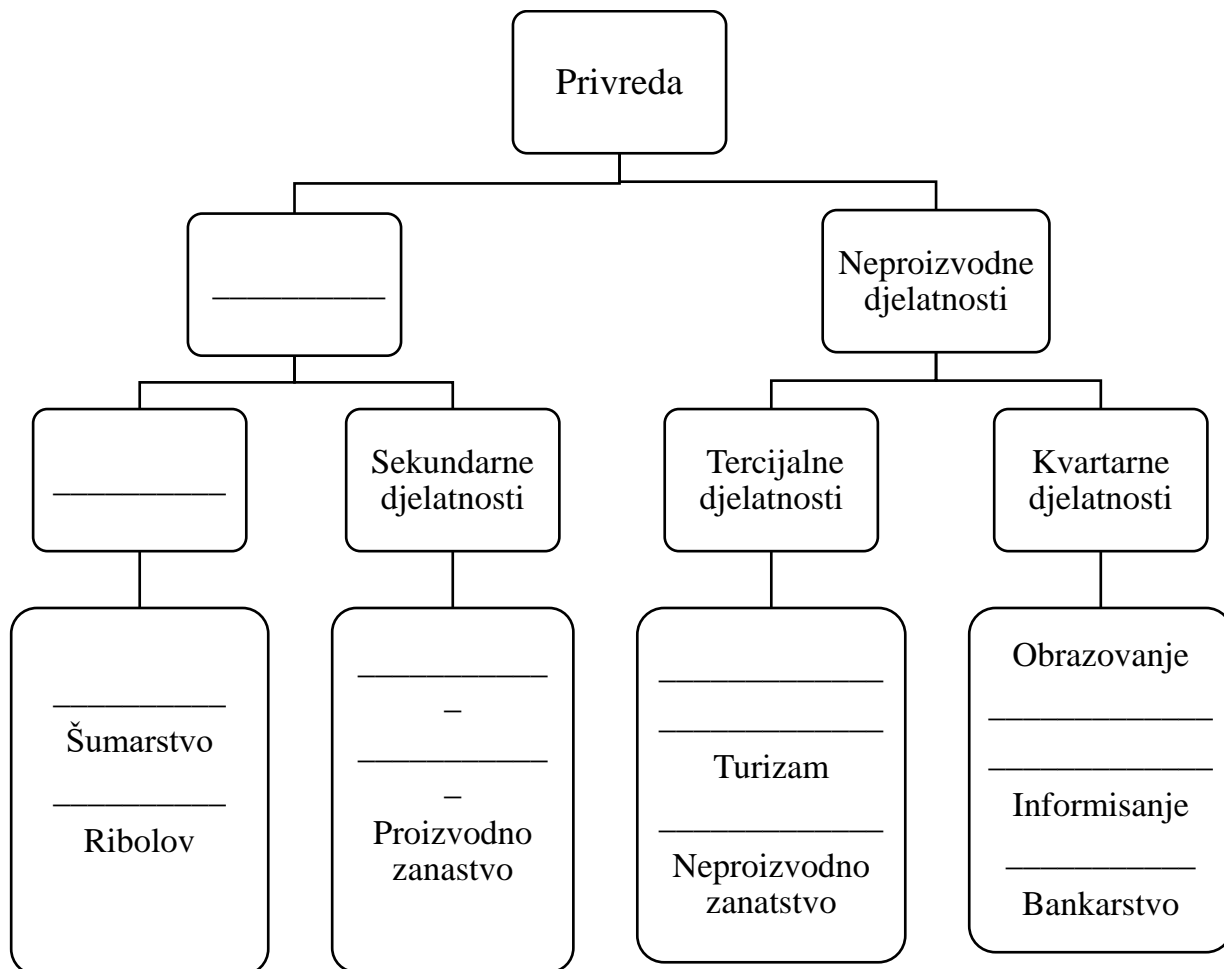
4 boda

11. U tabeli su date vrijednosti nataliteta i mortaliteta za 3 Evropske zemlje. Izračunaj prirodni priraštaj za svaku zemlju i upiši u prazna mjesta tabele.

<i>Zemlja</i>	<i>Makedonija</i>	<i>Švedska</i>	<i>Bugarska</i>
<i>Natalitet</i>	12,0‰	10,4‰	9,7‰
<i>Mortalitet</i>	8,7‰	10,4‰	14,3‰
<i>Prirodni priraštaj</i>			

3 boda

12. U datoj šemi podjele privrede dopiši na crte nedostajuće sektore.

12 bodova

13. Pored prikazanih naroda upiši odgovarajući broj jezičke grupe kojoj pripadaju:
 Napomena jedan pojam u desnoj koloni je višak)

Mađari_____	1) Keltski
Islandđani_____	2) Romanski
Rumuni_____	3) Slovenski
Ukrajinci_____	4) Germanski
	5) Ugro-finski

4 boda

14. Povežite karakteristike sa njihovim kontinentima. Napomena jedan pojam u desnoj koloni je višak)

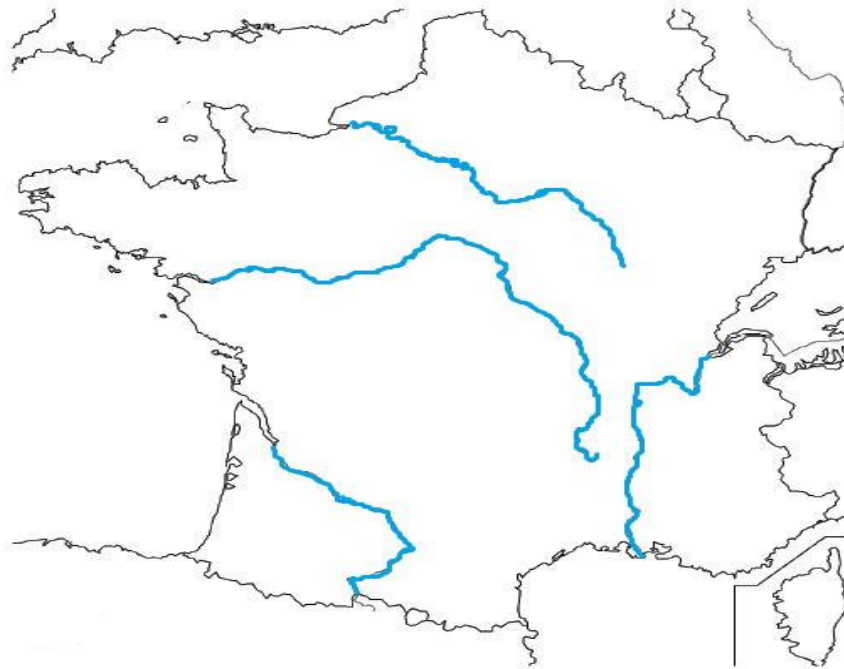
1. Kontinent torbara	A. Afrika
2. Najveći kontinent	B. Amerika
3. Pretežno nizijski	C. Australija
4. Sa najvećom pustinjom	D. Azija
	E. Evropa

- 1) _____
2) _____
3) _____
4) _____

4 boda

15. Na nijemu kartu Francuske unesi brojevima sljedeće rijeke:

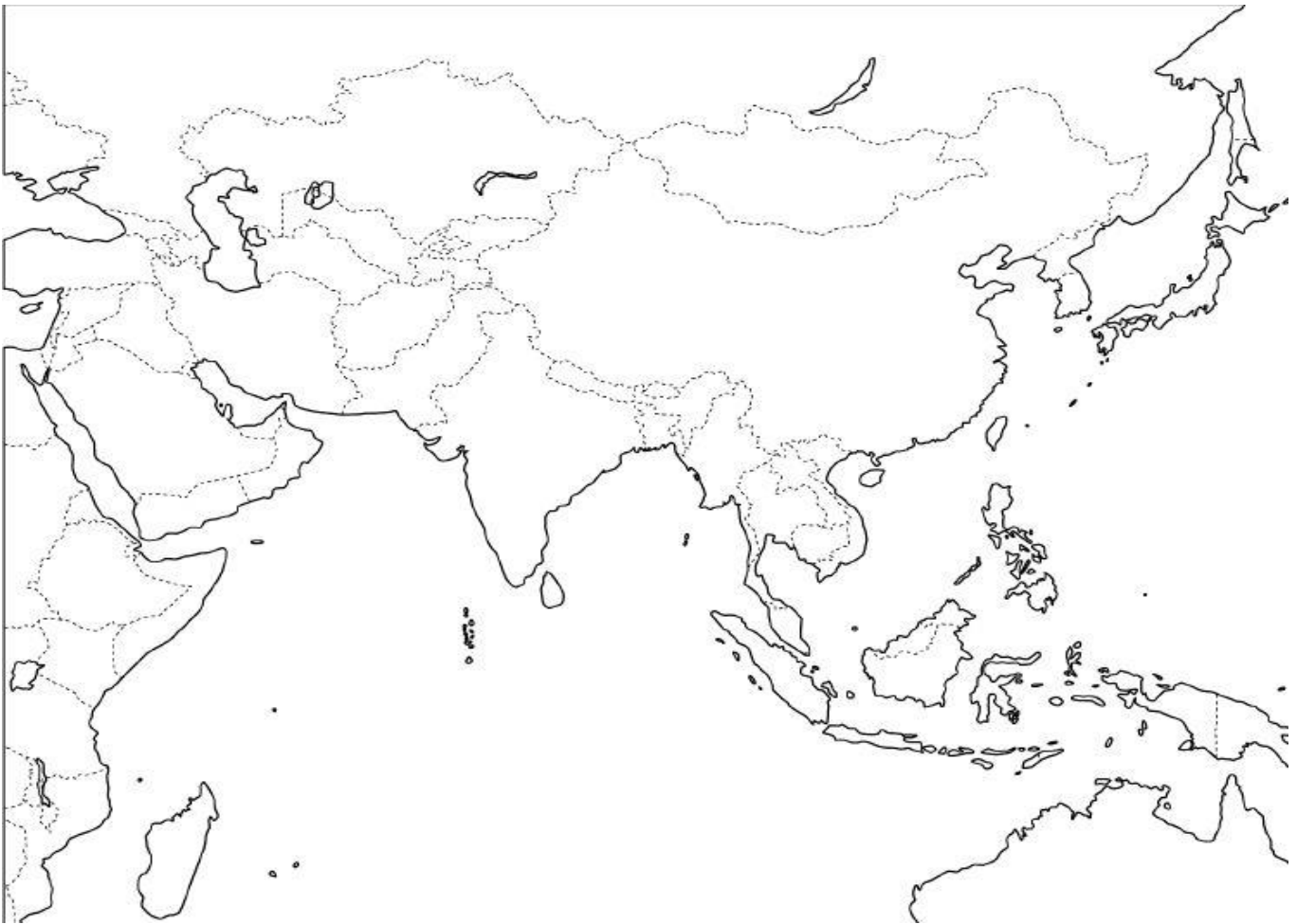
- 1) Sena
2) Rona
3) Garona
4) Loara

4 boda

16. Na nijemu kartu Azije unesi brojevima sljedeće pojmove:

- 1) Mongolija
- 2) Tibet
- 3) Dolina Tigra i Eufrata
- 4) Žuto more
- 5) Ostrvo Sumrta
- 6) Avganistan

6 bodova

17. Koji vjetrovi su od izuzetnog značaja za Indijsku poljoprivredu. (Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- A. Zapadni
- B. Orkani
- C. Pasati
- D. Monsuni

1 bod

18. Koje planine se nalaze na istoku SAD-a?

- A. Stjenovite planine
- B. Kordiljeri
- C. Andi
- D. Apalačke planine

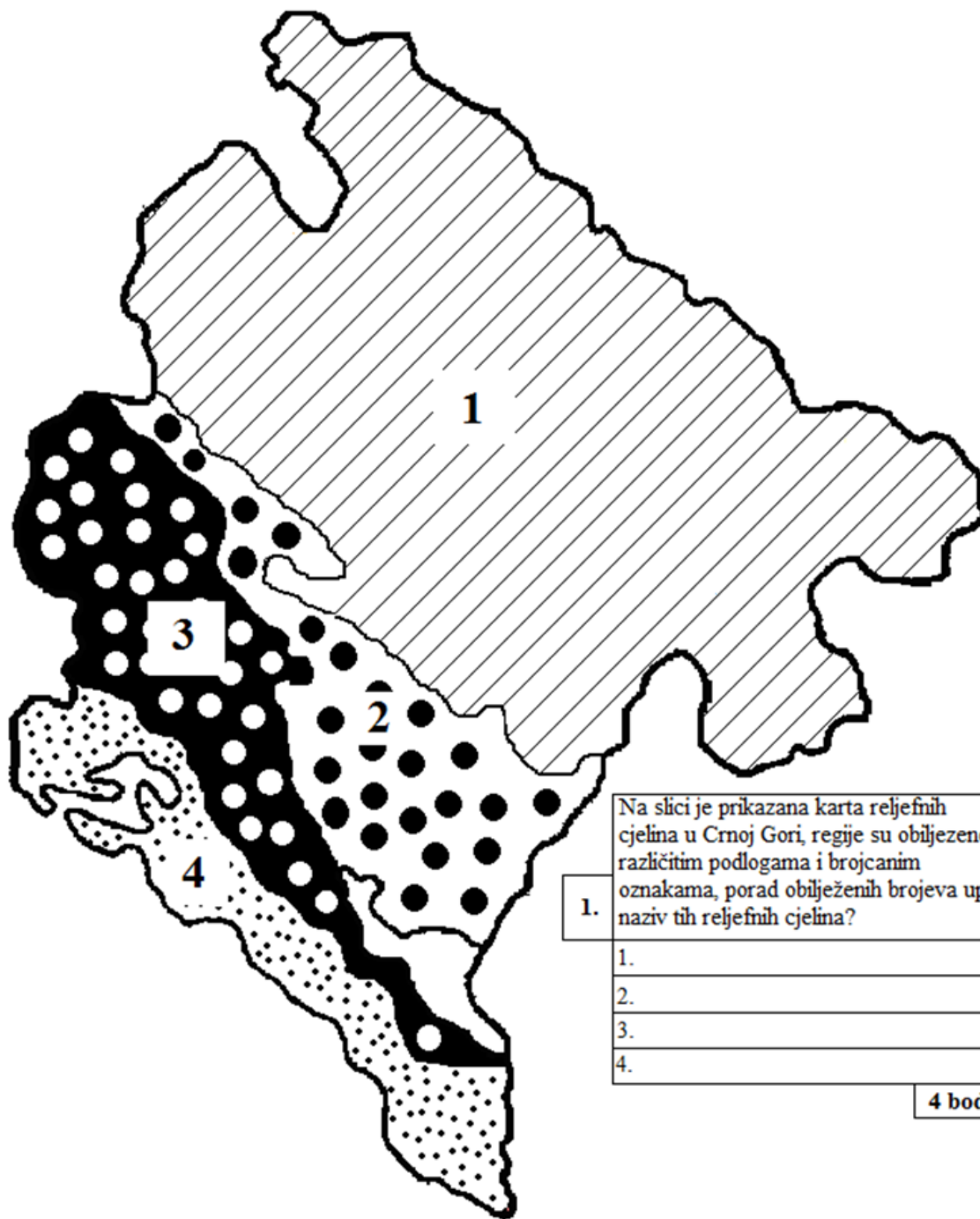
1 bod

19. Odredi se prema sljedećim tvrdnjama:

- A. Afrički kontinent je većinom sagrađen od mladih stijena **T N**
- B. Visoka Afrika zauzima istočni i južni dio kontinenta **T N**
- C. Rijeke Afrike pripadaju slivu Atlantskog i Tihog okeana. **T N**
- D. Džungle su teško prohodne šume koje rastu u ekvatorijalnom pojasu **T N**

4 boda

20. Na osnovu nijeme karte odgovori:

Na slici je prikazana karta reljefnih cjelina u Crnoj Gori, regije su obilježene različitim podlogama i brojcanim oznakama, porad obilježenih brojeva upiši naziv tih reljefnih cjelina?

1.

1.

2.

3.

4.

4 bod.

4 boda

21. Koja četiri kraška polja se nalaze na teritoriji reljefne cjeline površi dubokog krša?:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

4 boda

22. Četri glavna tipa klime u Crnoj Gori su?:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

4 boda

23. Mjesto sa najvećom količinom padavina u Crnoj Gori i Evropi je _____, dok je grad _____ sa najvećom količinom padavina u Crnoj Gori.

2 boda

24. Na liniji ispred naziva jezera napišite broj koji odgovara po načinu postanka jezera. (Napomena jedan pojam u lijevoj koloni je višak)

- 1) Tektonsko ___ Pivsko
- 2) Kraško ___ Šasko
- 3) Ledničko ___ Skadarsko
- 4) Vještačko ___ Plavsko
- 5) Eolsko

4 boda

25. Odredi se prema nijemoj karti:

Crni predio na karti obilježen sa slovom- B, predstavlja vještačka jezera koja služe za proizvodnju električne energije. Pod 1) napišite na teritoriji koje opštine se nalaze ova jezera, a pod 2) upišite naziv hidrocentrale koja dobija vodu iz ovih jezera?

1) _____
2) _____

2. Ovo je rudnik "Gradir Montenegro" nekada se zvao "Šuplja stijena", koja dva metala se eksploatišu u ovom rudniku?
a) _____ b) _____

3. Pod 1) upiši naziv ove rijeke, pod 2) upiši naziv sliva kom pripada a pod 3) upiši naziv jezera iz kog izvire?
1. _____
2. _____
3. _____

4. Predio na karti koji je istačkan i obilježen sa slovom A, predstavlja jedan od nacionalnih parkova u Crnoj Gori, pod 1) upiši naziv tog nacionalnog parka, a pod obilježenim crticama upiši imena opština kojima taj nacionalni parka pripada?
1) _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

5. Pod 1) upiši naziv ovog jezera, pod 2) upiši kakvo je to jezero po načinu postanka?
1) _____
2) _____

6. Isprekidane linije obilježene sa brojem 1 i 2 predstavljaju planine u primorskom dijelu Crne Gore, upiši naziv tih rijeke pod brojem kojim su obilježene?
1) _____
2) _____

2 bod.

2 bod.

3 bod.

6 bod.

2 bod.

17 bodova

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

GLAVNI OCJENJIVAČ:

Dana _____ 20____. godine